

Утвърдени със Заповед № РД-13-197/26.11.2021 г.
на изпълнителния директор на АГКК

Пояснения към условни знаци и надписи при изобразяване на обекти в кадастралната карта, в справки и официални документи, в проекти за изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри. Оформяне на картен лист в графичен вид.

Условните знаци и надписи за точки, граници и контури се прилагат за изобразяване на данните от кадастъра и резултатите от обработката на геодезическите измервания в графичен и цифров вид при изработване на кадастралната карта, предоставяне на услуги с данни от кадастъра и изработване на проект за изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри.

Прилагането на условните знаци и надписи е ограничено от нормативните изисквания за съдържание на кадастралната карта, официалните документи и справки, и от мащаба на изображението.

1. Условни знаци за точки от геодезическата основа и гранични точки (табло 1)

1.1. Точките от държавната геодезическа мрежа и от геодезическите мрежи с местно предназначение се изобразяват по един и същ начин независимо от класа, метода на определяне и начина на стабилизиране. Номерът на точката се надписва по възможност от дясната страна на знака.

1.2. Със знак №2 се изобразяват точките от работната геодезическа основа. Посоки на визуирите към съседни точки не се изобразяват. Номерът на точката се надписва по възможност от дясната страна на знака.

1.3. Със знак №4 се изобразяват подробните точки (по смисъла на §1, т. 13 от Допълнителните разпоредби на Наредба №РД - 02 - 20 - 5 от 15.12.2016 г. за съдържанието, създаването и поддържането на кадастралната карта и кадастралните регистри (Наредба №РД - 02 - 20 - 5 от 15.12.2016 г.) от граници на имоти, сгради и съоръжения на техническата инфраструктура със самостоятелни обекти. Когато две или повече подробни точки визуално съвпадат се изобразява само едната от тях. Номерата на подробните точки се изобразяват и надписват, когато в справката/извлечението от кадастралната карта и кадастралните регистри присъстват и координатите на подробните точки. Номерата на точките са уникални за справката/извлечението и съответстват на координатите. Със знак №5 се изобразяват подробни точки от граници в проект за изменение на кадастралната карта и кадастралните регистри, скица – проект, справка и извлечение от кадастралната карта и кадастралните регистри. Подробни точки от изменена и/или заличена граница се изобразяват със знак №4, в зелен цвят.

2. Условни знаци за граници (табло 2)

2.1. Държавните и административните граници се изобразяват непрекъснато по цялото им протежение независимо от начина на изобразяване на съвпадащите с тях имотни граници. Когато с проект за изменение в кадастралната карта се изменя и граница на област, община или населено място (землище), проектната административна граница се изобразява със съответния условен знак в червен цвят (знак №11).

2.2. Границата на кадастрален район се изобразява удебелено съгласно „Условен знак за ниво район“ от табло 3. Кадастралният район е непрекъсната област.

2.3. Изменени граници и/или заличени граници на поземлени имоти се изобразяват със съответния условен знак, изчертан в зелен цвят, в справки и официални документи, които съдържат исторически данни.

3. Условни знаци за граници на поземлени имоти и на зони на ограничение (табло 3)

3.1. Като трайно материализирани граници се изобразяват границите, които са стени на сгради, (сгради, които не са обект на кадастъра), огради, изпълнени от бетон, зидани камъни, тухли, метал с бетонна или каменна подземна основа, зидани или бетонни подпорни стени, суха зидария с височина на зида над 1,20 m и стени на масивни съоръжения или граници, означени с трайни знаци по образец. Когато оградата е изградена само в единия имот, границата се изобразява с условен знак №12. Оградата принадлежи на имота, към който е поставен знака за ограда. Ограда, която е обща и за двата имота, се изобразява с условен знак №13.

3.2. Като нетрайно материализирани граници се изобразяват границите, които са огради суха зидария с височина на зида до 1,20 m, градински мрежи, бодлива тел, жив плет, но с бетонирани бетонни или метални колове между тях или граница на обект на техническата инфраструктура. Когато оградата е поставена само в единия имот, границата се изобразява с условен знак №14, като знака за ограда се ориентира към имота, в който е изградена оградата. Ограда, която е обща и за двата имота се изобразява с условен знак №15.

3.3. Като нематериализирани граници се изобразяват границите, които са определени с влезли в сила план или карта, одобрени или определени по реда на закон, вкл. границите на обектите на техническата инфраструктура или представляващи структурни линии на естествени и изкуствени форми на релефа.

3.4. Всички останали граници, които не могат да се отнесат към горните три вида или когато границата на поземления имот съвпада изцяло или с част от границата на сграда, обект на кадастъра, както и границите на поземлени имоти топографски обекти с естествен произход (река, езеро, дере, овраг), се изобразяват с условен знак №16.

3.5. Поземленият имот на линеен обект (улици, пътища, железопътни линии, водни течения и др.) се разделя на отделни поземлени имоти с междинни граници (знак №17) при спазване на следните правила:

- в един кадастрален район поземленият имот на линейния обект се разделя на един или минимален брой имоти – това правило се прилага за улици от I до IV клас;
- не се допуска в един поземлен имот да се обединяват два или повече линейни обекти с различни наименования (например наименования на реки), дори и да са от един вид или клас;
- при пресичане на линейни обекти, зоната на пресичане (кръстовище или отклонение) трябва да е в контура на обекта с по-висок клас; железопътните прелези влизат в имота на железопътната линия; при пресичане на различни нива (мостове, тунели, пътни детелини) кръстовището влиза в поземления имот на наземния обект, дори и да е с по-нисък клас;
- в контура на железопътна линия, пътища от републиканската мрежа, улици, площи и водни течения се поставя пояснителен надпис за наименованието на обекта.

3.6. Условен знак №18 – спорна граница, се използва само при наличието на спор за граница, удостоверен с документ, издаден от съда. Спорна граница не може да е граница на кадастрален район.

3.7. Условен знак №21 - проектна граница, изобразява се със съответния условен знак, в червен цвят в проект за изменение на кадастралната карта, справки и официални документи.

3.8. Граници и очертания на зони на ограничения се изобразяват в кадастралната карта, в скица, скица - проект, в справка и извлечение от кадастралната карта и в проект за отразяване или изменение на зона на ограничение, с границата на контура им - знак №19, синя прекъсната линия с дебелина 0.25 мм. Зоната на ограничение е щрихована в скица, скица - проект, проект за отразяване или изменение на зона на ограничение, в справка и извлечение от кадастралната карта, вкл. в цифровите им изображения, само за частта, която попада върху имота, за който се издава справка или официалния документ. Щриховката се изобразява с условен знак №20, като щрихът е непрекъсната синя линия, с дебелина 0.1 мм; щриховката не се променя при пресичане на зони на ограничения.

4. Изобразяване на сгради (табло 4)

4.1. Сграда се изобразява със застроената ѝ площ, така, както е построена в действителност, независимо от собствеността, законността и местоположението ѝ спрямо границите на поземлените имоти. Ако очертанието на сградата пресича граница на поземлен имот, сградата не се разделя на отделни части.

4.2. Условен знак №22 се използва за изобразяване на границите на надземни или полуподземни сгради, на които горната част е изцяло на земята (видима).

4.3. Условен знак №23 се използва за изобразяване на подземни сгради, на подземната част на сграда, както и на вътрешната линия към сградата, отделяща проходите.

4.4. С условен знак №24 се изобразяват граници и очертания на надземни и подземни съоръжения на техническата инфраструктура по смисъла на § 1, т. 17 от Допълнителните разпоредби на Наредба №РД - 02 - 20 - 5 от 2016 г.

4.5. Условен знак №25 се използва за изобразяване на границата на сграда, на която първият надземен етаж не е ограден със стени.

4.6. С условни знаци №22, 23, 24 и 25, изчертани в зелен цвят, се изобразяват сгради или съоръжения на техническата инфраструктура със самостоятелни обекти, заличени от кадастралната карта или техни изменени граници, в справки и официални документи, които съдържат исторически данни.

4.7. Условен знак №26 - проектна граница, изобразява се със съответния условен знак в червен цвят за нова или променена граница/очертание на сграда или съоръжение на техническата инфраструктура със самостоятелни обекти, в проект за изменение на кадастралната карта, справки и официални документи.

5. Оцветяване на поземлените имоти (табло 5 и табло 8)

Поземлените имоти се оцветяват в зависимост от трайното им предназначение, както е показано в табло 5. Границите на територии с еднакво трайно предназначение се разпознават по различното оцветяване на поземлените имоти от двете им страни. В урбанизирана, земеделска и горска територия, поземлените имоти, които са включени в границите на защитени територии, се оцветяват съгласно определения начин на изобразяване в табло 5. Самостоятелните обекти в сграда и в съоръжение на техническата инфраструктура се оцветяват така, както е определено в табло 8.

6. Надписи и шрифтове (табло 6 и табло 7)

6.1. Номерът на кадастрален район се надписва ограден в кръг. Надписът се поставя на подходящо място, по възможност приблизително в центъра на контура.

6.2. Номерът на поземления имот се поставя в центъра на контура, а при застроен имот – на подходящо място. Ако номерът на поземления имот не може да се побере в контура, той се изнася със стрелка (чертичка). Заличен номер на поземлен имот се изписва в зелен цвят в справки и официални документи, които съдържат исторически данни, като съответните параметри на шрифта се запазват. В проект за изменение на кадастралната карта, временният номер на поземления имот се изписва с червен цвят; в скица – проект и схема – проект с червен цвят се изписва номерът на имота, предоставен от информационната система на кадастъра.

6.3. Номерът на зоната на ограничение се изписва в син цвят и се поставя в центъра на контура на зоната, а при линеен контур – на няколко места по протежение на контура. В справка или официален документ, в които се съдържат и данни за зона на ограничение, в графичната част се изписва и номерът на зоната.

В случай на заличена зона на ограничение, в справки и официални документи, които съдържат исторически данни, номерът на зоната се изписва в зелен цвят, като съответните параметри на шрифта се запазват. В проект за отразяване или изменение на зона на ограничение, временният номер на зоната на ограничение се изписва с червен цвят.

6.4. Номерът на сградата се надписва в горния десен ъгъл в контура ѝ. Ако сградата е заличена, в справки и официални документи, които съдържат исторически данни, номерът ѝ се изписва в зелен цвят, като съответните параметри на шрифта се запазват. С червен цвят се изписва временният номер на сграда в проекта за изменение на кадастралната карта и временният номер на съоръжение на техническата инфраструктура.

6.5. Номерът на точка от геодезическата основа се надписва по възможност вдясно от условияния знак.

6.6. Номерът на подробната точка се извежда по възможност вдясно от точката. Когато надписът на номер на подробна точка съвпада с друг надпис, неговото местоположение се измества така, че еднозначно да идентифицира подробната точка.

6.7. Брой надземни или брой подземни етажи за подземна сграда се надписват в официални документи и справки от КККР.

6.8. Наименованието на улицата се поставя в контура ѝ и се ориентира по дължината ѝ така, че да се чете от южната или източната страна. В справка или официален документ, който съдържа графична част, при възможност за изобразяване, се съдържа и наименованието на улицата/ите, съседна на обекта/ите, за който се издава справката или официалния документ.

6.9. Административният номер на имота се поставя от вътрешната страна на границата, ориентиран по направление на улицата.

6.10. Името на съседна държава се изписва ориентирано на север.

6.11. Имената на водните течения се изписват ориентирани по посока на теченията, така че да се четат от южната или източната страна, а наименованията на водните площи се изписват ориентирани на север.

6.12. Наименованието на местност се изписва ориентирано на север.

6.13. Наименованията на по-значимите поземлени имоти и сгради, като училище, железопътна гара, община, съд, църква, болница, театър, стадион, парк и др., се надписват с пояснителни надписи. При необходимост, пояснителният надпис може да се изпише със съкращение при спазване изискванията на „Списъка на условните съкращения за наименованията в кадастралните планове на населени места и незастроени терени в мащаби 1:1000 и 1:500“ от „Условните знаци за кадастралните планове на населени места и незастроени терени в мащаби 1:1000 и 1:500“, отпечатани в специализирано издание на Главно управление по кадастър и геодезия при МТРС, 1993 г.

6.14. Номерът на самостоятелен обект в сграда или в съоръжение на техническата инфраструктура се надписва в кадастралната карта, в справки и официални документи.

6.15. Със знак № 54 се надписва предназначението на самостоятелен обект, което е различно от „жилище“.

6.16. За условни знаци и надписи, които се изобразяват със зелен цвят, се прилага цвят (100-20-100-0) по СМΥК скалата.

7. Оформление на картен лист

7.1. Ориентацията на картата е по географския север.

7.2. Административното деление (т.2.3 от Приложение № 1 към чл. 7) се изписва подравнено:

*обл. Русе, общ. Русе, 01234 - гр. Русе,
12345 - с. Бесарбово,
23456 - с. Червена вода*

общ. Иваново, 34567 - с. Красен

обл. Велико Търново, общ. Свищов, 45678 - с. Вардим

7.3. При допълнителните мащаби 1:500 и 1:2000 се ползва образаца за 1:1000, а за 1:10000 се ползва образаца 1:5000.

7.4. Изобразяване на минутната и секундната мрежа за съответния мащаб:

- за 1:1000 секундната мрежа е през 1", минутната мрежа се редува със запълване на всеки 10", като всяка минута започва със запълване;

- за 1:5000 секундната мрежа е през 10", минутната мрежа се редува за всяка четна минута със запълване, нечетната е празна.

7.5. Между минутната и вътрешната рамка се изчертават изводите на километричната мрежа.

7.6. Стойностите на географските координати за минутите и секундите се изписват с водещи нули. Секундите се изписват по следния начин:

- за 1:500 - до една стотна от секундата;

- за 1:1000 до 1:10000 - до една десета от секундата.

7.7. Географските координати се изписват както следва:

- координатите на паралелите се изписват центрирано между вътрешната и минутната рамка, като градусите и минутите се изписват над линията на паралела, а секундите под линията на паралела;

- координатите на меридианите се изписват центрирано спрямо линията на меридиана, като се подравняват по минутната мрежа. Към надписа се създава маска в бял цвят за осигуряване на кръстовка на надписа.

7.8. Правоъгълните координати се изписват както следва:

- при надписване на абсцисите, надписът на километрите се разполага над километричната линия, подравнен по вътрешната рамка, а надписът на метрите се разполага под километричната линия с дясно подравняване спрямо надписа на километрите;

- при надписване на ординатите, между числото на километрите и метрите се добавя интервал, като надписът се центрира спрямо километричната линия и се подравнява по вътрешната рамка.

7.9. Ако географските и правоъгълните координати се застъпват, то не се изписват правоъгълните.

7.10. За приравняване на шрифтовете се ползва Ariel в следните разновидности:

- за тесен се ползва Ariel Narrow;
- за наклонен се включва флагът Italic;
- за получер се включва флагът Bold.

7.11. Големината на шрифтовете е посочена в милиметри, с които се указва размера на главната буква. Шрифтът може да се използва като Главен (гл.) - изпълнява се само с главни букви или Редовен (ред.) - изпълнява се с главна и малки букви.